

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus III. Argumentum. An patrono extraneo debeantur alimenta in casu
inopiæ: Et quid si Patronus sit persona ficta, nempe Communitas, aut
Collegium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

Judicis; maximè cum Ecclesia, concurrentibus dictis requisitis, non solum sit obligata præstare Alimenta Patrono obligatione naturali Antidotali, sed etiam obligatione ex Canone. *Roland. conf. 5. num. 11. tom. 3. Vivian. de Jurepatr. lib. 1. cap. 2. num. 20. Rot. coram Pen. decis. 591. num. 7. & decis. 660. num. 2. & decis. 691. num. primo, & coram Cavaler. decis. 321. num. 3.*

4 Et quidem, concurrentibus præfatis requisitis, Ecclesia tenetur præstare Alimenta Patrono in Domo propria ejusdem Patroni, ut nos docent *Butr. in cap. Nobis de Jurepatr. num. 24. ibique Barbof. num. 7. Surd. de Aliment. tit. 4. quest. 14. num. 21.*

ARGUMENTUM.

Patrono Egeno debentur Alimenta, non deductis necessariis pro victu Rectoris, quando hic habet aliunde vivere de aliis Beneficiis.

SUMMARIUM.

- 1 Alimenta an debeantur Patrono Egeno, deductis prius necessariis pro victu Rectoris, quando hic habet aliunde vivere? & num. 3.
- 2 Clericus non tenetur militare propriis stipendiis, sed debet de Altari vivere.
- 4 Reditus Ecclesie superflui dispensandi sunt Pauperibus.

CASUS II.

Quidam Patronus cum redactus fuisset ad inopiam; non obstante, quod detractis omnibus necessariis tam pro Ecclesia Patronali, quam pro victu ejus Rectoris, nihil de fructibus dictæ Ecclesie superesset; adhuc tamen petit Alimenta ab Ecclesia eo sub motivo, quod non debebant detrahi necessaria pro victu Rectoris à dicta Ecclesia; eo quia ipse habebat aliunde vivere; unde quaeritur: An Patrono Egeno debeantur Alimenta, deductis prius necessariis pro victu Rectoris Ecclesie Patronalis, quando iste habet aliunde vivere?

1 In hac quaestione procedendum est cum distinctione. Aut Rector Ecclesie Patronalis habet aliunde vivere præcisè de bonis Patrimonialibus, & tunc non debentur Alimenta Patrono Egeno, nisi prius deductis necessariis pro victu Rectoris, quia cum Clericus sit Miles Dei, non tenetur militare de suo Patrimonio, & propriis stipendiis, sed debet de Altari vivere, juxta *Abb. in Can. Episcop. de Præben. & Dignit. & Text. in cap. Charitatem 12. quest. 2. ibi.* Justum namque est, ut illi consequantur stipendium, qui pro tempore suum commodarunt obsequium. *Fagnan. in cap. Si quis sanè de Pecul. Cleric. num. 6.*

3 Aut Rector habet aliunde vivere de aliis Beneficiis, & in hoc casu debent præstari Alimenta Patrono, non deductis ab Ecclesia Patronali necessariis pro victu Rectoris. Ratio est, quia cum de aliis bonis Ecclesiasticis Rector habeat victum, fructus Ecclesie Patronalis non sunt necessarii pro ejus sustentatione; adeoque dandi sunt pro alimentis Patrono Egeno, cum reditus Ecclesie superflui, & superfluentes dispensandi sint Pauperibus juxta *Text. in cap. Quoniam 16. quest. 1. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 4. Ventrigl. in prax. de Jurepatr. annot. 1. §. 4. num. 35.*

ARGUMENTUM.

An Patrono extraneo debeantur Alimenta in casu inopie: & quid si Patronus sit Persona ficta, nempe Communitas, aut Collegium?

SUMMARIUM.

- 1 Jus Alimentorum est onerosum Ecclesie.
- 2 Donatarius tenetur alere Donantem, & non hujus heredem extraneum.
- 3 Benefacienti benefacere debemus.
- 4 Jus Alimentorum est personalissimum.
- 5 Alimenta in casu inopie debentur Patrono extraneo; num. 11.
- 6 Communitas an sit capax Alimentorum?

- 7 Ecclesia in pluribus Casibus tenetur prestare aliquam prestationem Communitati, loco Alimentorum.
- 8 Concurrentibus tribus requisitis, Alimenta debentur Patrono Egeno.
- 9 Qua paupertas requiratur ad hoc, ut prestari debeant Alimenta Patrono.
- 10 Paupertas Patroni, ex quibus probetur.
- 11 Descendentia presumptiva à Fundatore ex quibus probetur?
- 12 Canon Quicumque loquitur de Filiis dotantis Ecclesia demonstrativè, & non taxativè.
- 13 Sacra Rota in conflictu opinionum, consuevit semper magis inhaerere illi, quæ firmioribus rationibus innititur, non attento numero Doctorum.
- 14 Jus patronatus quid sit?
- 15 Jus Alimentorum est unus ex fructibus Juris patronatus.
- 16 Patronus extraneus, in quem transit onus reparationis, & defensionis Ecclesie, obtinere etiam debet utilitatem Alimentorum.
- 17 Qui sentit onus, debet sentire & commodum.
- 18 Beneficiarius, qui de redditibus superfluis Pauperibus erogare tenetur, eò magis eos dare tenetur Patrono indigenti.
- 29 Jus patronatus in sua creatione integrum, absurdum, quòd continet diminutum, & non integrum in hæredibus.
- 20 Jus Alimentorum conceditur à Sacris Canonibus Patrono ad alliciendos Laicos ad foundationem Ecclesiarum.
- 21 Jus Alimentorum an debeatur ex obligatione Antidotali?

CASUS III.

Quidam Patronus extraneus non descendens à Fundatore, cum esset redactus ad inopiam petiit ab Ecclesia Patronali Alimenta, quæ ipsa Ecclesia renuit ei dare sub motivo, quòd teneatur in casu inopiæ prestare Alimenta solis Patroni descendentes à Fundatore, non autem extraneis; quo casu queritur, an Jus Alimentorum in casu inopiæ competat solis descendentes à Fundato-

re, vel etiam quibuscumque ejus consanguineis, aut extraneis Patronis?

Et videtur dicendum Jus Alimentorum in casu inopiæ competere solis descendentes Fundatoris, non verò Patronis extraneis; quoniam in præsentì Canone Quicumque Alimenta promittuntur solis descendentes Fundatoris, & ipse Canon solum de istis loquitur; ergò excedere non potest descendentes Fundatoris, nec ad Personas extraneas ibi non expressas extendi; maximè cum Jus Alimentorum sit Jus onerosum Ecclesie, & hæc solum habeat obligationem cum Fundatore, & eis de sanguine illius, à quo accepit suum esse, non verò cum extraneis, à quibus nihil recepit.

2 Quod comprobatur paritate, Donatarius ratione gratitudinis tenetur alere Donantem, & eo defuncto, etiam ejus filios, itaut hæc obligatio non excedat personas Donantis, & ejus filiorum, nec protrahitur ad Nepotem, eòque minùs ad hæredem extraneum. *L. etiam Filios ff. solut. Matrimon. l. & si Fidejussor. l. sciendum ff. de re judicat. Card. de Luca disc. 56. num. 16. de regul. Franch. decis. 697. & 698.* Ergo etiam Ecclesia Patronalis eadem ratione gratitudinis tenebitur alere solum Fundatorem, & ejus descendentes, non verò extraneos.

3 Ratio autem est, quia benefacere debemus, cum autem solus Fundator, ac etiam ejus descendentes, ratione sanguinis, benemeriti ejusdem Fundatoris, qui in his conservatur, dicantur benefactores Ecclesie, non verò illi, qui alio titulo à Fundatore, vel ab ejus descendentes habuerunt Jus patronatus; ideo illis, & non his Ecclesia, in casu inopiæ, benefacere tenetur: & quia Jus Alimentorum est personalissimum inhaerens ossibus Personæ privatæ, & propterea non potest transire in extraneos. Et hanc sententiam tuentur *Lotter. de re Benef. lib. 2. quest. 5. num. 4. Ventrigl. in prax. par. 1. annot. 1. §. 4. num. 18. Gratian. discept. 177. num. 9. & discept. 552. num. 31. Palmanep. allegat. 159. num. 46. & allegat. 162. num. 13. & alleg. 163. num. 29. in fine, & num. 30. cum seqq. & alleg. 164. per tot. & alleg. 165. num. 6. tom. 2. Rota decis. 454. num. 2. par. 2. recent. & decis.*

ejf. 691. num. 6. coram Penia. R.P.D. Petra Secretarius Sacrae Congregationis Concilii Vir magnae Virtutis, ac doctrinae in suis Comment. ad Constit. Apostolic. Constit. 7. Gregor. IX. tom. 2. pag. 540. n. 23. apud quem per multos annos studui.

5 Contraria tamen sententia nimirum: Alimenta in casu inopiae deberi ab Ecclesia etiam Patronis extraneis hodie indubitate procedit, & eam novissime amplexa est Sacra Rota in *Salernitana Alimentorum* inferius legen. & quidem melioribus, & solidioribus fundamentis, ac rationibus deductis per *D. Advocatum Pitonium*, qui scripsit, & per tres sententias obtinuit, hunc articulum ita formiter judicari, prout videri poterit apud ipsum in *tract. de Controv. Patron. alleg. 32.* qui nunc Parmae imprimitur, & remissive me habeo ad ibi lato calamo deducta.

Sed quid si Patronus sit persona ficta, videlicet Communitas, Universitas, Collegium &c. an huic debeantur Alimenta in casu inopiae?

6 Et videretur negative respondendum, quia licet Communitas Patrona sit capax Juris honorifici, & onerosi, tamen Communitas non est capax Alimentorum, quia Alimenta debentur Corpori, & Animae, ut ista sustentari, & vivere possint: & praesupponunt Animam, & Corpus tanquam eorum subjectum, itaut qui fame perire non potest, & non habet Corpus, & Animam, non indigeat Alimentis; unde cum Communitas Patrona non habeat Corpus verum, sed mysticum, & fictum, nec fame perire possit, sequitur, quod ipsa sit incapax Alimentorum juxta *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 4. art. 3. num. 2. Surd. de Aliment. tit. 5. quest. 1. num. 2. & tit. 7. quest. 22. num. 26.* Nec debentur Alimenta particularibus de Communitate, cum isti uti singuli non sint Patroni.

7 Bene verum est, quod licet Ecclesia Patronalis non teneatur praestare Alimenta Communitati, tamen in pluribus casibus, nempe si Communitas sit gravata oneribus, quibus propter inopiam satisfacere non possit, tenetur ei subministrare aliquam praestationem de redditibus superfluis loco Alimentorum, juxta doctrinam *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 4.*

num. 2. ubi varios enumerat casus. Vide *D. Advoc. Piton. in tract. de Controv. Patron. alleg. 4.* qui nunc Parmae imprimitur, & quem Tractatum ego manuscripsi, ibique summaria, & argumenta feci ad singulas allegationes, jussu ejusdem *D. Advocati mei Praeceptoris.*

R. P. D.

SCOTTO

Salernitana Alimentorum.

Luna 12. Januarii 1712.

Fratres Nobilis Familiae de Capocraffo Patroni Rectoriae Ecclesiae S. Andreae, S. Matthei, & aliorum simplicium Beneficiorum, satis considerabilis redditus, in Civitate Salerni existen. ob numerosam familiam, & rei familiaris angustiam ad inopiam redacti insterere coram Ordinario Salernitano pro subministrazione Alimentorum adversus Dominicum del Pezzo eorumdem Beneficiorum Possessorem ex resignatione habita a quondam Antonio de Capocraffo Aetorum Patre: delataeque per appellationem a quodam Interlocutorio decreto causa ad A.C. cum ab eodem Fratres praedicti voti compotes effecti fuerint mediante sententia, in qua declaratum fuit alimenta deberi servata sibi eorumdem taxatione, & ab hujusmodi Judicato per Signaturam Justitiae ad reclamationem dicti Dominici commissa mihi extiterit ulterior Causae cognitio; hinc gemina subscripsi, & in hodierna Audientia proposui distincta dubia, alterum nempe super taxa eorumdem Alimentorum in sententia A.C. reservata, de quo in alia mea contemporanea Decisione, alterum vero super negotio principali, de quo in praesenti, videlicet: *An Patronis Beneficiorum, de quibus agitur, debeantur Alimenta: quod fuit affirmative resolutum.*

Ratio decidendi stetit in eo, quod concurrentibus tribus requisitis, videlicet Jurepatronatus, paupertate Patroni, ac abundantia reddituum superextantium deducenda

du& congruâ sustentatione Rectoris, ac manutatione Ecclesiæ; Sacri Canones decernunt, Ecclesiam teneri ad alendos Patronos *cap. Nobis de Jurepatr.* Cumque hæc tria requisita visa fuerint adamussim in hypothesi verificata; hinc jure meritoque rescriptum fuit; Alimenta deberi, ut alias respondit *Rot. decis. 1997. num. 1. coram Coccin. & decis. 201. num. 1. par. 4. tom. 1. recent.*

8 De Jurepatronatus enim Fratrum de Capocrasso non erat quæstio; de abundantia reddituum consistit ex firmatis in dicta alia mea contemporanea decisione; paupertas verò, quæ ad hunc effectum non requiritur extrema, sed sufficit talis, ut Patronus vivere nequeat; habito respectu ad ejus gradum, & conditionem, *Covar. var. resol. lib. 2. cap. 6. num. 8. Gratian. discept. 552. num. 26. Barb. de Jure Eccles. Univ. lib. 3. cap. 12. num. 216. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 11. num. 2. Rot. decis. 660. num. 11. coram Pania*, sufficienter probari visa fuit ex Testibus formiter examinatis, & datis in

9 *Summario Fratrum Num. 3.* qui, enumerando omnia bona per eosdem Fratres possessa, concludunt summam eorum egestatem, dum detractis oneribus, ac debitis, illorum redditus vix ascendunt ad annuos ducatos 138. circiter, insufficientes pro sustentatione numerosæ familiæ 24. personarum, quot numerantur in Domo de Capocrassis computatis Uxoribus, & Famulis, de quibus habendam esse rationem ad effectum, de quo agitur, tradunt *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. art. 6. num. 1. Surd. de Alimentis tit. 1. quest. 54. num. 12. Rota coram Coccin. decis. 1997. num. 3.* Cumque iidem Testes ulterius addant, quòd fratres prædicti nullos alios habent Consanguineos, à quibus ali valeant, & coarctent negativam, quòd nil aliud possideant, quàm bona ab ipsis enunciata, utique paupertatem plenè probant, quamvis non deponant sub illa formalitate verborum, quod alia bona possidere non possent, quin ipsi sciant, *Pacian. de probat. cap. 40. num. 18. Add. ad Gregor. decis. 325. num. 27. Rota coram Pania decis. 265. num. 3. coram Cerro decis. 508. num. 1. & coram Bich. decis. 522. num. 16.*

Potissimè verò, dum fides Testium cor-

roboratur, tum ex publico Testimonio Magistratus Salerni testantis de eadem paupertate, cui plurimum deferri debet in materia respiciente statum, & conditionem suorum Civium, *Spad. conf. 158. numer. 8. Rota coram Cavaler. decis. 10. num. 13. & in recent. decis. 427. num. 7. pas. 18.* Tum ex fide Parochi, quæ de perse, & multò magis unita cum Testibus, paupertatem concludit, *Rota coram Dunozet. Jun. decis. 797. num. 2. & coram Emerix Jun. decis. 137. num. 1.* Tum demum ex factò Eminentissimi S. Sedis Camerarii, qui ex motivo inopiæ, Decimas Papales à quondam Antonio DD. Fratrum Patre in summa ducatorum 115. debitas, occasione cujusdam pensionis ab illo possessæ, reduxit ad solos ducatos 70. quod valdè urgere visum fuit ad convincendam paupertatem, sine qua dictus Cardinalis Camerarius Decimas Papales non remisisset ad tradita per *Joan. Andr. cap. cum sint Homines. ibique Abb. num. 5. de Decim. Rot. decis. 95. num. 6. & 7. post Tamburin. de Jure Abbat.*

Verificatis itaque dictorum tribus requisitis, ad obtinenda Alimenta necessariis, difficultas unicè versabatur super eo, quòd fratres prædicti nequaquam probarent descendentiam à Fundatore: quam probationem omnino requiri, ad hoc, ut Patrono debeantur Alimenta, acriter contendebant Informantes pro Dominico; in quaquidem inspectione, licèt unus ex Dominis crederet, quæstionem ex factò dirimi posse, citra necessitatem examinandi Articulum in abstracto, *An Patrono extraneo debeantur Alimenta*: innixus regulæ, quòd ad effectum, de quo agitur, descendentia non sit probanda per gradus distinctos, sed sufficiat etiam conjecturalis, & præsumptiva juxta firmata per *Lotther. de re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 5. Gratian. discept. 552. num. 31. Lambertin. de Jurepatr. lib. 2. par. 2. quest. 10. art. 4. num. 12. Rot. decis. 201. num. 1. part. 4. recent. & decis. 333. num. 2. coram Pania.* Hancque præsumptivam probationem satis, superque resultare eidem videretur, nedum ex Testibus deponentibus de publica voce, & fama, necnon ex antiquissima, & ultra tria secula continuata possessione præsentandi, verum etiam ex Insignibus Familiæ appo-

appositis in Ecclesia, ex sententia lata à Vicario Generali de Anno 1638. in qua dicitur Juspatronatus spectare ad Familiam de Capocrasso ex fundatione, & dotatione; rursus ex attestatione Reverendissimi Archiepiscopi Salerni asserentis, quòd Beneficia, de quibus agitur, fundata fuerint per Ascendentes modernorum Patronorum; ex confessione moderni Reatoris, emissà in litteris suæ provisionis, quòd Beneficia sint de Jurepatronatus, ex dotatione, & fundatione familiæ de Capocrasso; ac demùm ex annuo tributo unius Candelæ, & Placentæ, iisdem Patronis solui solito, quæ omnia præsertim simul juncta videbantur sufficienter probare descendentiã præsumptivã, ut habito respectu etiam ad unam tantùm, vel ex dictis probationibus voluere, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 2. part. 3. art. 3. nu. 11. Lottber. de re Benefic. lib. 2. quæst. 5. num. 7. Ventrigl. in praxi part. 2. annot. prima S. 4. num. 9. Rota coram Pania decis. 691. nu. 6. & 7.*

Nihilominus, quia in hac parte non omnes Domini conveniebant; ideo assumptis examen articuli, An dato etiam per modum suppositi, non tamen admisso, defectu probationis descendentiæ, adhuc illis de Capocrasso, licet extraneis deberentur Alimenta, dictoque articulo alioquin gravi, & inter Doctores satis controverso, eã quã solent maturitate, ac diligentia examinato, convenerunt in sensu affirmativo: quòd etiam favore Patroni extranei tale Jus Alimentorum competere: moti, non minùs ex pondere auctoritatum militantium pro hac opinione, quàm, & fortius, ex validissimis rationum momentis, quæ illi assistunt; Auctoritatibus quidem; nam sententiam hanc, quòd Jus Alimentorum transeat in quoscumque hæredes extraneos sequuntur magis communiter Canonistæ in cap. Perlatum, ubi *Ancaran. num. 5. Beron. num. 13. 61. & 68. & duobus seqq. Butr. num. 8. de Jurepatr. & in Clementina Plures, ubi Gulielm. de Monte Lauduno num. 1. inter repetitiones Canonicas divers. tom. 6. Zabarell. num. 3. Vitalin. olim S. Rotæ Auditor num. 41. in fin. eodem titulo de Jurepatr. & magis ex professo in eadem opinione resident Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 2. quæst. 2. art. 1.*

num. 28. & lib. 3. quæst. 3. art. 13. num. 2. Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 9. Carolus Anton. de Luca ad Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. S. 4. num. 2. Andr. Vallens de Benefic. lib. 1. tit. 4. sub num. 20. Modern. Lucen. allegat. 167. numer. 64. & 65. tom. 2. Modern. Roman. discept. Eccles. 39. num. 1. & seqq.

Neque deficere etiam videbatur auctoritas S. Rotæ in Neapolitana Alimentorum coram Manzanedo, & Pirovano. Licet enim in prima Decisione coram Manzanedo impressa in recent. 454. part. 2. dictum fuerit, quòd Eques Orilia Actor non justificabat primum requisitum, quòd scilicet esset Patronus, ex quo non docebatur de possessione in Jure presentandi, aliisque Juribus honorificis, minùsque de propria descendentiã à Fundatore; tamen in repositione Causæ, justificata per D. Equitem Orilia possessione Juris honorifici recipiendi Candelam in die Purificationis, juxta disposita in fundatione, non fuit dubitatum, quin Juspatronatus ad effectum consequendi Alimenta esset sufficienter probatum, etiamsi non probaretur Descendentia à primo Fundatore, quam S. Rota respondit non esse necessariam, ut habetur in Decisione 201. num. 1. & 2. par. 4. tom. 1. recent.

Huic autem opinioni tot auctoritatibus, & Sacræ Rotæ resolutionibus comprobata, nequãquam adversari visus fuit, *Text. in Can. Quicumque 16. quæst. 7.* licet enim dict. *Text. in littera* loquatur tantùm de Fundatore, ejusque filiis, quibus Alimentorum Jus impertitur, non exinde tamen excludit Patronos extraneos, cum loquatur demonstrativè, & juxta ea, quæ frequentius accidunt, non autem taxativè ad excludendos extraneos, ut in specie observant *Mancin. dissert. 19. cap. 16. num. 9. Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 2. quæst. 2. art. 1. num. 18. Modern. Roman. discept. Eccles. 39. sub num. 2.* eo modo, quo respectu aliorum fructuum; ut sunt Jus presentandi, Advocationis, & Processionis; licet Sacri Canones loquantur restrictivè ad Fundatorem, ut in *Can. Decernimus 16. quæst. 7. & in cap. Nobis de Jurepatr.* Tamen nemo unquam dubitavit, quin dicta Jura, & fructus transeant etiam ad hæredes extraneos Fundatoris, qui

qui ejus personam repræsentare dicuntur, ut in durioribus terminis dixit *Rota in Alatrina Jurispatronatus 7. Decemb. 1705. §. final. coram Me.*

Minusque attendi posse crediderunt Domini auctoritatem *Lotther. lib. 2. qu. 5. & Gratian. discept. 552. num. 31.* quos cæcâ fide sequuti sunt *Ventrigl.* & nonnulli alii moderniores; nam *Lotther.* se fundavit in prædicta *Decisione 4. 4. par. 2.* supponens, quòd S. Rota in illa firmaverit, necessariam esse probationem Descendentis à Fundatore ad effectum consequendi Alimenta, quando id firmavit tantum ad effectum docendi de Jurepatronatus, ut apertius declaravit in *secunda Decisione, qua est 201. num. 1. & 2. par. 4. tom. 1. recent.* ubi expressè rejecit objectum, quòd esset necessaria probatio Descendentis; Ideòque jure merito præcitati Doctores reprobandantur per *Carol. Anton. de Luca in observat. ad Ventrigl. par. 2. annot. 1. §. 4. num. 2. & Moder. Roman. dict. discept. Eccles. 39. num. 2.*

Ex his igitur patuit, auctoritates gravitate, & pondere majores militare favore Patroni, licet extranei, sed ubi etiam res versaretur in opinionum conflictu; Domini recurrentes ad rationes, & principia in hac materia certa, crediderunt solidiora fundamenta assistere opinioni superius firmatæ, & ideò non posse ab illa recedi ex sola auctoritate nonnullorum Doctorum contrarium sentientium; cum
13 ratio sit Anima Legis, & nostrum Tribunal consueverit in conflictu, & antinomiâ opinionum illi semper magis inhærere, quæ firmioribus rationum momentis innitatur, non attento numero Doctorum, pro una, vel altera stantium, cum opinioniones non numerari, sed ponderari debeant, juxta monitum *Text. in l. 1. §. Sed neque C. de veter. Jur. Enucl. & dictum, fuit in Faventina successionis 2. Julii 1708. §. Nec movit coram R. P. D. meo Aldou-rando, & in Romana Legati super reservatis 21. Junii 1706. §. fin. coram R. P. D. meo Crispo.*

Exordiendo siquidem à quidditate, & natura Jurispatronatus, illud communiter definitur, quod sit Jus HONORIFICUM, ONEROSUM, ET UTILE in Ecclesia competens; HONORIFICUM

scilicet, quia Patronus habet honorem præsentandi: ONEROSUM, quia tenetur Ecclesiam defendere; & UTILE quia si devenerit ad inopiam, debet Ecclesia illum alere; *Panormitan. in Rubrica de Jurepatr. num. 3. Butr. num. 1. Io: Anan. num. 5. Zabarel. num. 1. Ancaran. num. 1. Sanch. consl. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 52. Rota coram Cavalier. decis. 321. num. 3.* ex quo consequitur, quòd sicuti ad extraneum citra dubium transit Juspatronatus, ita etiam transire debeat Jus Alimentorum, tanquam illius pars constitutiva, alias definitio, quoad illud esset manca, & defectuosa, nec semper conveniret suo definito, quòd dicendum non videtur, *Gloss. l. 1. §. Dolum, Verb. Itaque ff. de Dolo malo, ibique Bart. num. 1. & Bald. num. 3. Tiraquel. de Jure Primogen. quest. 1. num. 1. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 1. quest. 1. num. 31.*

Ulteriùs: in extraneum transeunt Jus præsentandi, præcedendi, & alia Jura, quæ dicuntur fructus Jurispatronatus; si ergo cæteri omnes fructus Jurispatronatus debentur extraneo, nulla assignabilis est ratio, cur in eundem transire etiam non debeat Jus Alimentorum, quod communiter reputatur unus ex majoribus, & præcipuis fructibus Jurispatronatus, *Innocen. in Rubrica de Jurepatr. num. 2. Lotther. de re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 1. Card. de Luca de Jurepatr. in Summa num. 137. Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 1.* Si enim ad extraneum defertur Causa productiva, in illum etiam transire debet Jus Alimentorum, quod est effectus, ac fructus, & quidem inseparabilis à sua causa, ut dicunt *Rocc. de Curte de Jurepatr. in Verb. & utile num. 1. & meliùs Panormitan. in cap. Prætereà de Jurepatr. numer. 11. Pax Jordan. Lucubrat. tom. 1. lib. 10. tit. 7. num. 487. Carol. Anton. de Luca ad Vincent. de Franc. decis. 160. num. 5.*

Rursus: eatenus Patrono incumbit onus reparandi Ecclesiam, illamque defendendi, quatenus ab ea percipit non minùs honorem, quàm utilitatem, ut alatur in casu, quo fuerit ad inopiam redactus, *Barb. ad Conc. cap. 7. sess. 21. de Reformat. num. 8. Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 18. §. Unico num. 15. Panimoll. decis. 15. annot. 1. n. 35. Amstaz. de Causis piis lib. 5. cap. 6. num. 25.*

Idè-

16 Idedque si onus est correspondivum ad utilitatem, omnis aequitas, & justitia exposcit, quod Patronus extraneus, in quem transit onus reparationis, ac defensionis Ecclesiae, obtinere etiam debeat utilitatem Alimentorum; aliàs obligatio non esset reciproca, sed claudicaret contra regulam Juris, quod qui sentit onus, & incommodum, sentire etiam debet commodum, & utilitatem, *l. secundum naturam ff. de Regul. Jur. Castren. consl. 307. num. 2. lib. 2. Roman. consl. 282. in fin. & consl. 475. num. 7. Rot. decis. 1169. num. 13. & decis. 1272. num. 11. coram Emerix Lun.*

Et demum: si ex dispositione Sacrorum Canonum tenetur Beneficiatus reditus superextantes suae congruae sustentationi, erogare pauperibus in elemosynam *Can. Quoniam 16. quest. 1. Lambertin. de Iurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 2. Mat. in addition. reddituum Ecclesiae, impressa post tractat. de Causis Concistorial. num. 134. potiori sane jure tenebitur largiri subvenire Patrono inopi, ex ordinata charitate, & antidorali obligatione, dum ex illius, vel ipsius propinqui praesentatione Beneficium recognoscit, illiusque fructus consequitur, Gloss. in Can. Quicumque il 2. 16. questio 7. Lambertin. de Iurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 6. num. 3.*

19 Fundamenti praedictis directe comprobantibus obligationem Beneficiati alendi Patronum, licet extraneum; superaddebant Domini alia argumenta indirecta, & a ratione evitandi absurdi derivantia; nam si Fundator nullos habens filios, vel descendentes, Beneficium fundaret, sive in ultima voluntate, sive etiam inter vivos, reservato Jurepatronatus suis Consanguineis, vel etiam extraneis, Juspatronatus in ipsa sua Origine nasceretur mutilum, & mancum, dum deficeret praecipua illius pars constitutiva, consistens ex superius dictis in utilitate Alimentorum. Pariterque ubi a principio descendentes existerent, & postmodum deficerent, Juspatronatus in sua creatione integrum quoad omnes fructus, continuaret diminutum, & non integrum in haeredibus, in quos transiret causa productiva, non autem effectus, & fructus, quod esset maximum absurdum, ut ponderat *Carolus Antonius de Luca ad Ventrigl. in praxi part. 2. annot. 1. S. 4.*

num. 2. vers. Juspatronatus enim.

Addito denique, quod cum Jurapatronatus pro majori parte sint, ac praesumantur haereditaria juxta *Text. in Clement. Plures de Iurepatr. & Descendentia a Fundatore vel non duret, vel in temporis decursu, & antiquitatis latebris indagari non possit, raro, aut numquam daretur in praxi hoc Ius Alimentorum, quod de caetero Sacri Canones benigne indulgere voluerunt Patrono ex motivo Pietatis, & ad alliciendos Laicos ad fundationem Ecclesiarum ex animadversis per Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 9. & 16. exemplo Liberti, qui sicuti de Iure tenetur Patronum pauperem alere, ita etiam obstringitur eadem Alimenta praestare, nedum Uxori, sed etiam Consanguineis, & Haeredibus quamvis extraneis ejusdem Patroni, ut per plura Iura probat Tiraguell. in l. Si unquam S. Liberti num. 31. quem sequitur Sord. de Alimentis tit. 1. quest. 51. num. 6.*

In conspectu autem dictae rationum, & fundamentorum fragilis nimis visa fuit ratio ea, quae per scribentes pro Dominico in contrarium deducebatur, quod scilicet Ius Alimentorum non debeatur ratione Jurispatronatus, sed ex obligatione antidorali; juxta quam beneficentibus benefacere debemus; tum quia ex hac ratione potius elicitur, quod Beneficiatus teneatur alere Patronum, licet extraneum, a quo, vel ejus Patre recognovit Beneficium praesentationis; tum fortius, quia etiam Ius praesentandi, & caeteri fructus Jurispatronatus per Sacros Canones conceduntur Laicis, ex dicto motivo obligationis antidorales, & retributionis Operi pio: unde sicuti caeteri fructus ex benignitate Sacrorum Canonum transeunt ad extraneos, ita etiam transire debet Ius Alimentorum, quia Sacri Canones voluerunt hanc retributione perfrui, nedum fundatorem, sed etiam ejus Haeredes, sive Consanguineos, sive extraneos, qui personam ipsam Fundatoris representant, ut advertit *Mancin. dicta dissert. 9. cap. 16. sub num. 9. & 16. & dixit in fortioribus terminis Rota in Alatrina Jurispatronatus 7. Decembr. 1705. S. fin. coram Me.*

Tum demum, quia si juxta sententiam
annuum

omnium Canonistarum Jus Alimentorum communiter numeratur inter unum ex fructibus ipsius Jurispatronatus, veluti præcipuum, & ab eo inseparabilem, ut præter superius relatos in §. *Ulterius tradunt Surd. de Aliment. tit. 7. quest. 32. num. 13. Sanchez conf. Moral. lib. 2. cap. 3. dub. 52. num. 1. & 2. Pax Jordan. tom. 2. lucubr. lib. 10. tit. 7. num. 490.* Absonum videbatur Dominis, quod ratione Jurispatronatus non deberetur quidquid in ejus fructu collocatur, cum effectus referri non possit nisi ad suam causam, *Rocc. de Curte de Jurepatr. in verb. Utile num. 1. Pax Jordan. Lucubrat. tom. 2. lib. 10. tit. 7. num. 487.*

Et ita conclusum fuit Partibus hinc inde acriter informantibus.

ARGUMENTUM.

Si ex tribus Patronis Ecclesiæ unus vergat ad inopiam, an huic debeantur pro Alimentis omnes fructus superflui, & superextantes Ecclesiæ Patronalis.

SUMMARIUM.

- 1 Patrono Egeno an debeantur omnes fructus Ecclesiæ superflui extantibus aliis Patronis divitibus? & num. 2. 8. & 13.
- 2 Extantibus pluribus Patronis Jus Alimentorum, non est proprium unius, sed commune omnibus.
- 3 Quod alteri debetur à nemine prætendi potest.
- 4 Patronus Egenus debet modeste ali.
- 5 Res Ecclesiæ, & Clericorum dicuntur esse Pauperum.
- 6 Libertus tenetur præstare Patrono congrua Alimenta.
- 7 Donatarius tenetur alere donatorem, & discipulus Magistrum.
- 9 Beneficiatus an habeat dominium absolutum, quoad fructus Beneficii.
- 10 Patronus dives in eo statu non habet jus Alimentorum actuale, sed solum habituale.
- 11 Pauperes in concursu Patroni Egeni Pars I.

nullam habent actionem pro consequendis Alimentis.

- 12 Numerantur species Alimentorum.
- 14 Patronus Egenus est alendus condenter secundum statum, & qualitatem persona, & num. 23.
- 15 Alimenta Patrono Egeno, quomodo, & ad quam ratam taxanda sint.
- 16 Alimenta debentur Patrono de fructibus superfluis Beneficii.
- 17 Alimenta taxanda sunt arbitrio Judicis, & quæ sint attendenda in taxatione Alimentorum, & num. 21.
- 18 Obligatio alimentandi respicit totam familiam Patroni, & num. 19.
- 19 Alimenta an debeantur filiis naturalibus Patroni? & num. 27.
- 20 In taxatione Alimentorum, an considerandi sint redditus proprii patrimonii?
- 22 Rector Beneficii per assignationem, Alimentorum Patrono Egeno, an dicatur spoliari possessione Bonorum ejusdem Beneficii?
- 24 Patronus Egenus non est excessivè, & sumptuosè per Ecclesiam alendus.
- 25 Patronus quando dicatur pauper?
- 26 Alimenta quo casu præstantur ad puram necessitatem.
- 27 Famuli Patroni Egeni an sint alendi per Ecclesiam.

CASUS IV.

TRes sunt Patroni Ecclesiæ A, quorum unus propter varia infortunia, cum esset redactus ad inopiam, petiit à Rectore dictæ Ecclesiæ sibi adjudicari pro Alimentis omnes illius fructus superfluos, & superextantes, cui instantiæ se opposuerunt, non solum Rector ejusdem Ecclesiæ, sed etiam alii duo Patroni Divites; quæritur proinde in hoc casu, an Patrono Egeno debeantur omnes fructus superflui, & superexcedentes congruam sustentationem Rectoris, & omnia necessaria Ecclesiæ, extantibus aliis Patronis divitibus?

Quæstio hæc adhuc quidem indecisa, varias habet hinc inde difficultates, & primâ facie negativè resolvenda videtur; quoniam si alii duo Patroni divites essent in eodem statu paupertatis, tertius Patronus

D nus